

Izhaja ob 4 zjutraj.

Štane celoletno . . . 180 K
mesečno 15
za zased. ozemlje . 300
za inozemstvo . . . 40c

Oglasi za vsak mm višine
stolpea (58 mm) . . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpea (58 mm) . . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 18/1
Telefon št. 72

Upravištvo:

Sodna ulica št. 6
Telefon št. 36

Račun kr. pošt. ček. urada
št. 11.842

Vojvoda Zivojin Mišić

BEograd, 20. jan. Danes ob 5. uri zjutraj je umrl vojvoda Zivojin Mišić.

Vojskovodja našega naroda je bil od poklican s fronte. Največji strateški genij, kar jih je rodila jugoslovanska nacija v dolgih stoletjih borbe za svobodo in ujedinjenje, je podlegel zavrtni bolezn. Zmagovalca pri Kumanovem, na Bregalnici, na Cerpljanini, na solunski fronti, je premagal smrt. Naš narod je izgubil enega svojih največjih sinov — moža, ki je tvorec našega novega nacionalnega življenja; vojska, katero je vodil k največjemu zmaganju svetovne borbe, ki jo je pripeljal iz porazov v trijumf zopet v domovino, katero je pomnožil z novimi silami mlade Jugoslavije, oplakuje svojega ljubljene poveljnika in najodličnejšega svojega vojaka.

Zivojin Mišić je bil pravi jugoslovanski vitez duha, srca in značaja. Občudovanja vredna, kakor njegov genij je bila njegova nezlomljiva energija. Neizčrpna njegova požrtvovalna ljubezen do naroda je premagovala vse ovire in ga navdajala s čistim globokim optimizmom, ki je vedno predpogoj velikih uspehov. Ujedinjeno veliko Jugoslavijo je Mišić ljubil z enako gorečnostjo, kakor popreje svojo slavno, skromno Srbijo; veliki borec za našo osvoboditev je bil velik Jugosloven in neodrešena domovina dobro ve, kako gorečega zaščitnika je v njem izgubila. Slavni vojskovodja, katerega so za dobljene zmage obdajali z največjimi častmi, ki jih uživa pobeditelj, je ostal do svoje smrti po svoji duši priprosto kmetjsko dete: skromen do skrajnosti, demokratičen, iskren, človek zlatega srca.

Ze v balkanski vojni je pokazal fakraatni polkovnik Mišić vse svoje strateške zmožnosti, kot pomočnik načelnika srbske vrhovne komande vojvode Putnika, kateremu je bil za časa vseh operacij desna roka. Po zmagoslovi balkanski vojni je postal Mišić general, ali zaradi politike, ki se je takrat začela pojavljati v vojski, je stopil Mišić v pokoj in se zaslužil pri svojem bratu, pravem srbskem seljaku. Ko so bile leta 1914. razpisane volitve v srbsko skupščino je stopil tudi Mišić v politično borbo in kandidiral kot nosilec liste takratne samostojne (sedaj demokratske) stranke. Ali do volitev ni prišlo...

Avstrija je napovedala Srbiji vojno in Mišić je dal takoj vse svoje sposobnosti na razpolago domovini. Bil je takoj reaktiviran in imenovan za poveljnika I. armije.

Kot poveljnik I. armije je izvedel v decembru leta 1914. svojo glasovito ofenzivo proti Avstrijcem pod poveljstvom generala Potioreka, katerega je v desetih dnevih popolnoma razbil in vrzel preko Save in Drine. Takrat se je odkril Mišićev genij vsemu svetu in skromni srbski general je na mah stopil v vrsto prvih strategov svetovne vojne.

S svojo prvo armijo je šel Mišić po srbski katastrofi na Krk, kjer jo je v kratkem času reorganiziral in povedel na solunsko fronto. Osvoboditev Bitolja leta 1916. je njegova in njegovih junakov velika zasluga. Po odstopu generala Bojovića, je bil imenovan vojvoda Mišić za načelnika generalnega štaba in s tem za poveljnika cele armade. Komaj je revzel svoje novo mesto, je že začel pripravljati načrt za splošno ofenzivo na solunski fronti, ki se je začela v septembru leta 1918. in končala z našim osvobođenjem in ujedinjenjem.

Po končani zmagi je Mišić vse svoje sile posvetil organizaciji naše vojske. Ni imel časa, da se odpočije od velikega napora krvave vojne. Iz taborišča je odšel v pisarne vrhovne komande in od zore do mraka dan za dnem, vršil svojo dolžnost. Može iz novih krajev, odposlanci iz neodrešene domovine so prve svoje korake v Beogradu namerili v skromno pisarno velikega moža, od koder so vedno odhajali jasnejši lic. Spomlad leta 1919. je vojvoda Mišić še obiskal osvobodjeni del domovine. Takrat je prišel tudi v Ljubljano, občudoval je Bled, vstopil je v preprosto slovensko kmetjsko hišo in bil je poln hvale, vzradčen in oduševljen. Kmalu je začel v Beogradu. Iskal je zdravja v Parizu, na francoski rivijeri. Vse zaman. Po dolgih mukah in velikem trpljenju ga je premagala smrt.

Odšel je med večno vojsko z besedami, s katerimi je bil usodopolni dan pričetka solunske ofenzive nastopil zmagoslavno pot v domovino: „Obča situacija je dobra. Neprijatelj se umika“. Naj bi bile njegove besede proroške za bodočnost domovine, ki danes žaluje za svojim osvoboditeljem in ki v vse veke vekov dolguje hvalno občudovanje velikemu svojemu sinu.

Vojvoda Zivojin Mišić se je rodil 7. julija 1855 v Struganiku pod Suvošorom pri Valjevu, kjer še sedaj živi njegov brat. Dovolil je 6 gimnazij in srbsko artiljerijsko šolo, ki se je izpremenila pozneje v vojno akademijo. Dne 10. septembra 1876 je bil imenovan za podporučnika in avanziral nato postopoma do majorja. Kot komandant 5. bataljona aktivnega pešadijskega polka se je leta 1885. udeležil srbsko - bolgarske vojne in se odlikoval pri Slivnici in pod Pirotom. Pozneje je postal profesor strategije na višji vojni šoli in kot tak vzgojil celo generacijo izbornih generalstabsnih častnikov. Po kraljevski tragediji leta 1903. je bil kot polkovnik vpokojen, za časa aneksijske krize I. 1908. pa zopet aktiviran in dodeljen generalistmu, pokojnemu vojvodi Putniku kot pomočnik. Skupno s Putnikom sta izvršila vojaške priprave za zmagovito balkansko vojno leta 1912. in leta 1913. za njej sledečo srbsko - grško - bolgarsko vojno. General je postal po bitki pri Kumanovem dne 20. oktobra. Kot tak je potem poveljeval prvi armadi in ob Bregalnici odločilno potolkel Bolgare. Leta 1913. je bil vnovič vpokojen, že naslednje leto 1914. ob izbruhu svetovne vojne pa imenovan za šefa Putnikovega generalnega štaba. Po Putnikovi smrti je bil imenovan za generalisima in vojvodo.

Beograd, 20. januarja. (Izv.) Kriza v bolzni vojvode Mišića je nastopila pred tremi dnevi, ko se je nenadoma povišala temperatura in je pričelo srce postajati vedno slabše. Radi popolne nemoglosti so ga morali zdravilni umetno hraniti. Ko je bolnik, ki je s stojično ravnodušnostjo pričakoval smrti, to videl, je smehljaje pripomnil: „Zar je več do tega došlo! Oh kukavca mene.“ Pol ure pred smrtjo je izgubil zavest. Njegove zadnje besede, izgovorjene v vročinski antaziji, so bile: „Obča situacija dobra, Bugari se povlače sa tačke. V Beogradu vlada obča žalost. Truplo bo pokopano na državne stroške z največjim sijajem.“

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Pogreb vojvode Mišića se vrši v soboto ob 10. dopoldne. Regent je zaukazal, da se vrši z največjim sijajem. Pogreba se udeležijo deputacije vseh jedinic naše armade, odposlanci iz vseh krajev domovine in zastopstva iz neodrešene Jugoslavije. Ze tekom dneva je prispelo v Beograd mnogo poročil, ki kažejo, da je v državi zavladała solunna žalost.

Občinske volitve v Sloveniji

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Ministrski svet je odobril predlog notranjega ministra, da se v Vojvodini razpiše občinske volitve na podlagi volilnih imenikov za konstituantno. Na

predlog ministra Kukovca je ministrski svet odobril, da se na isti osnovi pripravi razpis občinskih volitev tudi za Slovenijo.

Krvave revolte na Reki.

Bakar, 21. januarja. (Izv.) V noči od 19. na 20. januarja so se potolkli na Reki vojniki sedanje reške milice in pristaši nacionalistične kamore s pristaši takozvane „avtonomistične“ stranke reških domačincev. Med moštvom milice same imata obe stranki prijatelje. Borba je prišla v veliki vojašnici Jelačević (sedaj Diaz) in v Tržaški ulici. Udeležil so se borbe tudi civilisti. Streljalo se je iz pušk, metali so ročne granate. „Avtonomisti“ v kasarni so podlegli, dva sta težko ranjena, okrog 30 so jih nacionalisti

vrgli v ječo in prepevali. V neki drugi provizorni vojašnici blizu smodnišnice so pa „avtonomisti“ pobili nacionaliste in se zabarikadirali. Danes popoldne so prikorakali v mesto italijanski redni karabinjerji in zasedli vojašnice. Nastopajo proti avtonomistom in podpirajo nacionaliste. Zasedba Reke nasprotuje določbam rapsalske pogodbe. Po drugih vesteh iz Bakra je ta zasedba potrebna, ker vlada na Reki popolna anarhija in so bili v zadnjih dneh veliki poboji med obema strankama na dnevnem redu.

Avstrija se pridruži Nemčiji

DUNAJ, 20. jan. (Izv.) Kakor je izvedel Vaš poročevalec, proglasi avstrijska narodna skupščina v svoji seji dne 1. marca pripojenje Avstrije k Nemčiji brez ozira na stališče entente.

Dunaj, 20. januarja. (Izv.) Po dolgem času je izdalo ravnateljstvo Avstro - ogrske banke svoje poročilo, ki obsega poročilo banke do 23. decembra prošlega leta. Po poročilu banke je bilo do tega dne v prometu za 29½ milijard papirnatega denarja.

Dunaj, 20. januarja. (Izv.) Finančno ministristvo je izdalo naredbo, s katero se proglašajo petrolej in špirit kot

državni monopol. Na alkohol, ki se uporablja za pijačo, je določen ogromen obrtni davek z 250—300 odstotnim poviškom vseh dosežanih pristojbin.

Dunaj, 20. januarja. (Izv.) Divje vesti, ki so se širile o dogodkih, ki jih je treba pričakovati za današnji dan na Dunaju, so se izkazale kot neosnovane. Tehnična unija je izjavila, da daje vladi še 14dneven rok, da se izkaže, ali je vladi resno na borbi proti navijanju cen in verižništvu z blagom in kako bo to borbo izvajala.

Grški poraz v Mali Aziji.

Berlin, 20. jan. (Izv.) Iz Carigrada poročajo o katastrofalnem porazu, ki so ga doživeli Grki v Mali Aziji. Štiri grške divizije, ki so štele preko 60.000 mož, so popolnoma razbite. Samo ena divizija je izgubila čez 6000 mož. Grki beže v paničnem begu proti Smirni. Turška konjenica jim je za petami. More se reči, da je grška vojska v Mali Aziji v popolnem razsulu.

Pariz, 20. januarja. (Izv.) Turki so zasedli Eski Šehr. Ta točka je strateško največje važnosti, ker vlada nad zvezo z Angore in Konje.

Nova mirovna konferenca?

London, 21. januarja. (Izv.) Takoj, ko prevzame predsedništvo Združenih držav, namerava Harding sklicati v Washingtonu posvetovanje za obnovo mirovne konference. Na to konferenco bo pozvana tudi Nemčija.

Nemčija zahteva Gornjo Slezijo.

London, 20. januarja. Nemški protipredlogi antantnim strokovnjakom bodo kot pogoj za možnost izplačevanja vsebovali te pogoje: Gorenja Slezija naj ostane pri Nemčiji. Stroški za posadke naj bi se znižali. Zajemčila naj bi se pomnožitev tonskega prostora nemških ladij in Nemčija naj bi se zopet pripustila k prekomorski trgovini.

Pomanjkanje in draginja na Poljskem.

Varšava, 21. januarja. (Izv.) Rastocne cene živil so primorale vlado, da uvede skrajno štedljivost. Prodaja mleka bo odslej dovoljena le nekaj ur na dan in bo tudi izdana prepoved uporabe mleka za pecivo. Dalje bosta uvedena dva brezmesna dneva ter stroga kontrola restavracij kjer so prepovedana vsaka luksuzna jedila in sme biti na jedilnem listu le ena mesnata jed.

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Demokratski klub bo jutri dopoldne ob 11. nominiral kandidata za portfelj finančnega ministra.

Split, 20. jan. Kakor poroča „Zivot“, so odkrili poslednje dni velika tihotapstva nežigosanih avstrijskih bankovcev v okupirano ozemlje. Bankovci se tihotapajo v časopisnih ovitkih, sodih za zelje in na stotine drugih načinov. Tihotapstvo omogoča slaba kontrola italijanskih okupacijskih oblasti. List opozarja italijanske oblasti, naj v lastnem interesu uvedejo strožjo kontrolo.

Beograd, 20. januarja. V finančnem ministristvu pripravljajo ostre odredbe proti tihotapcem, proti katerim se nameravajo odrediti kazni do desetih let.

Beograd, 20. januarja. Tu se pričakuje prihod generala Francheta d'Esperey, ki bo mestu Beogradu izročil red častne legije. Sestavljen je posebni odbor za prireditev svečanosti. Program je že sestavljen.

Praga, 20. januarja. (Izvirno.) Semkaj prispelo zastopstvo rumunskega trgovinskega ministristva, senata in drugih osrednjih uradov. Ta rumunska vladna komisija je prišla na pogajanja za sklenitev češko-rumunske trgovske pogodbe. Zastopnik rumunskega poštnege ministristva se nahaja v Pragi že od 16. t. m. za poštni in telegrafski dogovor. Včeraj se je sestala v Marmorošu češko-romunska razmejitvena komisija.

Praga, 20. jan. (Izv.) Semkaj je došel delegat italijanske vlade, ki bo začel s češkoslovaško vlado pogajanja glede trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Italijo.

Kopenhagen, 21. jan. (Izv.) Švedska industrija nazaduje od dne do dne. V tvornicah se vedno bolj omejuje delo. 20 odstotkov vseh obratov pa je zatvorjenih. Vsled tega je okoli 6000 delavcev postalo brezposelnih.

Kopenhagen, 21. jan. (Izv.) Po brzojavah iz Londona namerava d'Annunzio koncem januarja objaviti svoje spomine iz časa njegovega regentstva na Reki.

Spor med zemljoradniki.

BEograd, 20. jan. (Izv.) Danes so se sestali v Beogradu se nahajajoči poslanci zemljoradniškega kluba, da pretresajo včerajšnje sklepe glavnega odbora zemljoradniške stranke. Na sestanku je vladalo ogorčenje proti načinu, kako je hotel glavni odbor preko odgovornih parlamentarnih zastopnikov stranke in brez posvetovanja z njimi določiti parlamentarno politiko in taktiko. Poslanci so konstatirali, da je bil glavni odbor nepravilno sklican in da že vsled tega njegovi sklepi za zemljoradniški klub niso obvezni. Zaključeno je bilo, da se pogajanja za vstop v vlado nadaljujejo. Na seji se je vršila tudi ponovna razprava o vladnem ustavnem načrtu ter je bil ta načrt v vseh bistvenih točkah odobren. Položaj je vsled odločnega odpora poslancev proti zaključkom glavnega odbora znatno razčiščen.

Beograd, 20. jan. V parlamentarnih krogih se govori, da bo Pašić koncem tega tedna še enkrat poizkusil pogajanja z zemljoradniki in muslimani zaradi vstopa v vlado. Iz diskusij v odseku za izpremembo poslovnika se vidi, da se bodo glede vprašanja edinstvene države strnili radikalci, demokrati, zemljoradniki, socialisti in eventualno muslimani. Tako bi bila predlagana ustava sprejeta z 264 glasovi, dočim bi bilo 180 (računa se pri tem tudi 58 komunistov) onih, ki zahtevajo avtonomno in federativno ureditev.

Beograd, 20. januarja. (Izv.) Na današnji seji odbora za revizijo poslovnika je bilo najprej sklenjeno, da se razprava o predlogih k členu 8, 60 in 65 odloži na jutri. Prvih deset členov ostane neizpremenjenih. Pri členu 10 so predlagali zemljoradniki, naj se plača predsednika konstituantne zniža od 2000 na 1200 dinarjev mesečno, plače podpredsednikov od 1500 na 900 in poslanske dnevnice od 120 na 100 dinarjev. Socialisti Brkič je predlagal, naj se da predsedniku ministristva plača, poslancem, ki se ne bi udeleževali sej, pa naj se odtegne. Zemljoradniki so končno odstopili od svojega predloga in ostane tudi člen 10 neizpremenjen. Sklenjeno je bilo le, da se poslancem, ki bi se 15 dni zaradi privatnih poslov absentirali od sej, odtegnejo dnevnice za nadaljnjih 15 dni. Člen 11 se izpremeni v smislu, da ima predsednik pravico, da odpušta o sobje ustavotvorne skupščine. Stevilo in plače osebju pa odreja administrativni odbor. Člen 14 se izpopolni tako, da skupščina izvoli tudi odbor za molbe in žalbe. Predlog glede zunanjepolitičnega odbora je bil odklonjen. Po členu 15 zadostuje za vsako parlamentarno skupino 6 in ne kakor dosedaj 10 poslancev. Odbor bo najbrže že jutri končal svoje delo, nakar se poročilo natisne. Prihodnja seja jutri ob 9. uri dopoldne.

Beograd, 20. jan. „Pravda“ poroča, da bo po njenih informacijah Radić s svojimi poslanci v ponedeljek prišel v Beograd. Isti list poroča da bo Jugoslovanski klub prisegel.

Slovenske šolske zadeve.

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Odobrena je uredba o organizaciji višjega šolskega sveta za Slovenijo. Voditelj poverjenstva za uk in bogočastje dr. Skaberné je imenovan za dvornega svetnika.

Odlikovanje dr. Tavčarja.

Beograd, 21. januarja. (Izv.) Kakor je Vaš dopisnik izvedel, je ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar predložen v visoko odlikovanje.

Preosnova stanovanjske naredbe glede posl. prostorov

Ljubljana, 20. januarja. Danes se je vršilo na deželni vladi pod predsedstvom poverjenika Ribnikarja posvetovanje o določbah, ki naj bi jih nova stanovanjska naredba vsebovala o trgovskih, obrtnih in drugih poslovnih prostorih. Seje so se poleg vladnih organov udeležili zastopniki trgovske in obrtne zbornice ter zastopniki hišnih posestnikov. Stanovanjsko vprašanje si li čim dalje bolj v normalne razmere. Od strani hišnih posestnikov in raznih drugih gospodarskih faktorjev se poudarja, da treba čim prej odpraviti vse omejitve, ki vežejo hišnega lastnika, ker je tako dana edina garancija za stavbeno podjetnost. Tudi v ministru za socialno politiko se v zadnjem času polaga velika važnost, da pride stanovanjske vprašanje čim prej ven iz mej vojnih in nenormalnih razmer. Da zasliši razne interese, je poverjenik za socialno skrajno sklical v tej zadevi posebno posvetovanje.

Trgovska in obrtna zbornica je na podlagi sklepa seje trgovskega in obrtnega odbora podala sledečo izjavo: «Kljub temu, da zbornica popolnoma uvideva nevarnost položaja, v katerem se nahajajo dandanes hišni lastniki, mora v predmetnem vprašanju vendar opozarjati na anarhične posledice, ki bi nastale, ako dobijo lastniki hiš pravico, svobodno razpolagati s trgovskimi in obrtnimi prostori ter svobodno, samo na podlagi sporazuma s stranko, določati visino letne najemnine. Nastala bi takva konkurenca med posamezniki in osebno tuji bi to situacijo tako

zelo izrabljali, da bi splošna draginja takoj narasla, kar bi bilo le v kvar splošnosti. Zato zbornica zaenkrat predlaga, da vlada sprejme v nameravano novo stanovanjsko naredbo predvsem sledeče smernice: Hišnim lastnikom se dovoljuje 500-odstotno povišanje letne najemnine od trgovskih, obrtnih in drugih poslovnih prostorov, pri čemer je vzeti za podlago preračunavanja predvojno najemnino. Le ako se glasi nejemninska pogodba na višji znesek, ostanje določila pogodbe v veljavi. Oglede novih lokalov ne velja gornje. Naredbo naj bi bilo smatrati za prehodno.»

Zastopniki hišnih gospodarstev gg. Frelich in Korsika sta poudarjala neomajnost principijelnega stališča hišnih posestnikov, da naj se jim prepuste na prosto razpolaganje sploh vsi najemni lokali, zlasti pa poslojni. Kar se tiče predloga trgovske in obrtne zbornice, sta izjavila, da bi bil sprejemljiv. Izražata željo, naj bi deželna vlada zaslišala še mnenja interesentov v Celju in Mariboru. Po daljši debati, katere sta se udeležila tudi zbornična svetnika Rohrmann in Schrey, je poverjenik Ribnikar konstatiral, v čem se povabljeni interesi strinjajo. Izražene želje in predlogi bodo služili vladi kot neobvezna direktiva za izravnavanje interesov pri izdaji nove stanovanjske naredbe. Deželna vlada bo povabila pred končno redakcijo nove stanovanjske naredbe na posvetovanje o raznih važnih in principijelnih vprašanjih tudi še druge interese.

Politične beležke

— Sporazum v vprašanju naše severne meje. Kakor smo izvedeli, so dolgotrajna pogajanja med našo in avstrijsko razmejitveno delegacijo končana. Včeraj je napravila komisija zadnji ogled severno Sv. Jurija na Pesnici. Besedilo sporazuma bo objavljeno v petek.

— Iz komunističnega poslaniškega kluba poročajo službeno: Vesti, da so nekateri komunistični poslanci zapustili svoj klub in prestopili drugam, ne odgovarjajo resnici. Isto velja o vseh vesteh, ki govorijo o tem, da so razni sodrugi zapustili stranko. Za sekretarjat kluba: Milan Lemež.

— Slovenski separatizem. Beograjska „Pravda“ piše: Naša država in naša narodna bodočnost ne sme postati žrtve trenutnih težav in razpoložaj, zato moramo z gospodi separatisti govoriti z jekleno logiko zdravega plemenskega egoizma! Torej bratje Slovenci: Vaša rešitev, vaš obstanek je mogoč samo v našem ujedinjenju, ki daje ravno Slovincem največ ekonomskih pogodnosti. Slovenski separatisti morajo vedeti, da mi Srbi ne damo za sistem avstrijskih avtonomij, s katerim hočejo maskirati svojo protidržavno politiko, kosti niti enega Sumadince. Se več: ako so slovenski separatisti v resnici predstavniki volje in razpoložaja večine slovenskega naroda — kar pa ne moremo verovati, tedaj jim bomo mi Srbi drage volje pomagali, da si ustanove svojo državo, ali nikar pa naj ne mislijo, da bomo mi njim na ljubo položili v temelje naše države peklenjski stroj v obliki avstrijskih plemenskih avtonomij. Gospodje separatisti in poluseparatisti, vi pravite, da se ne bojite Srbov, pač pa se bojite srbijanske balkanščine. Toda v odgovor vam bodi logika strašnih števil. Srbija (v starih mejah) ni imela niti tri milijone prebivalcev, a položila je na žrtvenik osvobođenja in ujedinjenja en milijon življenj svojih najboljših sinov, tako da danes ne predstavljajo niti sedmega dela naše domovine. Srbija je odigrala svojo vlogo „srbijanske balkanščine“ nad vse slavno. Tudi ako bi sedaj hotela igrati vlogo Prusije, tega ne bi mogla, ker je izročila sebe in svojo usodo naši skupnosti. Samo dve možnosti sta: da z ujedinjenimi močmi stvorimo svojo novo državo, ali pa se vrnemo v srednjeveško temo verskega fanatizma, da razvijemo „katoške“ in „pravoslavne“ praporje in da se koljemo med seboj. Vi, gospodje separatisti, bi hoteli drugo.

— Briandova vlada. Beograjski listi brez izjeme pozdravljajo prihod Aristida Brianda na vlado v Franciji. V najtežjih momentih ki jih je preživljala Srbija v vojni je bil Briand vedno odločno na strani Srbije in zasluga, da je antanta priznala važnost solunske fronte, gre v prvi vrsti Briandu. ki je že leta 1914, in

1915. ko je lord Kitchener forsiral nesrečno galipoljsko ekspedicijo, zagovarjal stališče, da naj se ta ekspedicija raje uporabi za vzpostavitev močne donavske fronte, ki bi gotovo imela večjega pomena nego galipoljska ekspedicija, ker bi se na ta način preprečila intervencija Bolgarske v korist centralnih sil, a Rumunija prisilila, da zapusti svojo nevtralnost. Briand je takrat propadel s svojim predlogom, a odnehal ni, dokler ni dosegel formacije solunske fronte. Po predboju leta 1918 je Briand napisal v Tempsu članek v katerem je povdarjal, da je vedno zastopal stališče, da se mora centralnim silam zadeti smrtni udarec le na balkanski fronti, kar se je z zgodilo. Listi tudi omenjajo, da je Briand že dolgo vrsto let osebni prijatelj ministrskega predsednika Pasića, kateremu je bil za časa pogajanj na mirovni konferenci vedno na uslugo.

— Papež posreduje med Jugoslavijo in Holandijo? „Idea Nazionale“ poroča, da je papež Benedikt preko svoje nuncije v Haagu posredoval pri holandski vladi v diplomatskem sporu, ki je nastal zaradi izgnanega vojuna Rappaporta med Jugoslavijo in Holandijo in ki je končal s preklopi medsebojnih diplomatskih odnosov. Papež se je baje postavil popolnoma na jugoslovansko stališče in priporočil Holandiji da popusti v tako neznatnem vprašanju. Kak uspeh je imelo to posredovanje „Idea“ ne javlja.

— Buren kongres italijanskih socialistov. Iz Livorna poročajo dne 18. t. m.: Na dopoldanski seji socialističnega kongresa se je vnel hud prepri med čistimi komunisti in drugimi skupinami. Baldesi od delavske zveze je dožil čiste komuniste, da so strahopetni. To je izzvalo burne prizore. Na popoldanski seji se je sprejel sklep na korist madžarskim komunistom; zahtevalo se je, naj jih madžarska vlada izroči. Varciera je hudo grajal one, ki pridigejo nasilje. Dogodki v Bologni so pokazali, da so državni organi jako trdni in da se nasilstva socialistov vračajo na stranko. Izjave so povzročile velik nemir; Varciera je moral prekiniti svoj govor. Nasprotniki so se psovali in so šli celo s pestmi drug zoper drugega. Bombacci je potegnil revolver in ga naperil na Varciera. Nekateri udeležniki kongresa so skočili k njemu in ga porinili iz dvorane. Bombacci je poizkušal iznova priti na tribuno, pa ni mogel. Vrišč in hrust je trajal še dolgo; naposled je mogel Varciera nadaljevati svoj govor.

TAM PREKO JE BEDA, TAM PREKO TREBA POMOČ! — ALI STE ZE ČLAN „JUGOSLOVENSKE MATICE“?

Sokolski vestnik.

sv. Ženski telovadni krožek Sokola I. priredi v soboto 22. t. m. v veliki dvorani Uniona javni telovadni nastop. Iz sporeda omenjamo: nastop deklic z loki, rajalne vaje ženskega naraščaja, proste vaje, rajalne vaje vaditeljskega zbora članic, proste vaje ženskega naraščaja, vaje vaditeljskega zbora članic s prožno palico in rajalni nastop vseh oddelkov h kolu. Po telovadbi prosta zabava in ples. Sodeluje popolni salonski orkester Sokola I. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za nečlane 20 kron, za člane v predprodaji z izkaznico 10 kron za osebo; sedež posebej: v dvorani 10 kron, na balkonu 15 kron. Predprodaja vstopnic pri sestri Zandi Gorjanc, Mestni trg št. 3, na dan prireditve pri blagajni. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sport in turiztika.

— Slovensko Planinsko društvo je izdalo zaključno številko Planinskega Vestnika za leto 1914. Razposlalo je to številko članom, od katerih pričakuje, da jo bodo obdržali. Plačati je za to številko po 10 K. Kdor te številke ne sprejme in ne plača, naj jo takoj vrne, ker se sicer smatra za spre-

jeto. Od sedaj naprej bo Planinski Vestnik redno izhajal vsak mesec; prva letošnja številka izide še ta mesec. Planinski Vestnik je treba naročiti in zato se naj naročniki nemudoma javijo in naročnino plačajo v društveni pisarni Slovenskega Planinskega društva, Kralja Petra trg št. 2. Naročnina novega Planinskega Vestnika znaša za leto 70 kron.

— st. Smuška tura. Krmariji SKL prirede v nedeljo dne 23. t. m. smuško turo iz planine Sv. Križ nad Jesenicami čez sedlo Rožčico 1594 m na Dovje. — Odhod iz Ljubljane v soboto dne 22. t. m. z večernim vlakom do Jesenic, od tod takoj na planino Sv. Križ. Preročišče „Restavracija Planina“. — V nedeljo jutraj odhod ob 7. uri čez planino Petelin na Rožčico, od tod navzdol na Hruševsko planino, kjer se smidemo z dovčikini in mojštranskimi smučarji. Nato sestop čez Viseke in Ravne na Dovje. Vabimo samo izkušene smučarje!

— st. Sanjalske na Bledu bo v nedeljo dne 23. t. m. prirejeno in odprto. — st. Nov pri snega (par centimetrov) je pal zadnje dni v višjih legah po Gorenjskem.

— st. Planica. Turistom in drugim potnikom javljamo, da se bodo od dne 21. t. m. dalje zopet ustavljali osebni vlaki v oziroma iz Trbiža na železniški postaji Planica pri Ratečah, kar je bilo do sedaj iz carskih ozirav zabranjeno.

Prosveča.

Gledališče je bilo polno. Po prvem in drugem dejanju je priredila publika prisotnemu pisatelju ovacije.

— Hudožestveni teater se povrne, kakor javlja „Gled. list“, morebiti še za par večerov v Ljubljano. Gledališka uprava se pogaja z njo zaradi gostovanja v Čehova igrokazu „Tri sestre“, dalje v „Črešnjem vrtu“ istega pisatelja in v Dostojevskega „Bratih Karamazovih“. Vsi Hudožestveniki so se izrazili napram upravi z velikim zadovoljstvom o presrečnem sprejemu, ki ga jim je priredilo ljubljansko razumilstvo.

— Celjsko mestno gledališče. V torek dne 25. t. m. Strindbergova žalostna „Oče“.

— Otroško gledališče na Jesenicah. Z Jesenic na pišajo: Pravi užitek nam je nudila v soboto in nedeljo bajna pravljica „Zločesta vila“, katero so uprizorili šolski otroci, 28. po številu, pod vodstvom učitelja Fibrovca pri Jelenu. Posebno v nedeljo se je nabralo brezštevilno glav, ki so zrla bajno dejanje, viline ples, nastop rojenic, zločesto vilo in prav posebno solo-petje z ganljivo napetostjo. Kakor čujemo, namerava prositi g. Fibrovec dramsko gledališče za dovoljenje, da sme tudi ljubljancem pokazati spretno izvajanje jeseniške dece. To deco nekateri ljubljanci že poznajo kot člane tam-buraškega zbora jeseniškega Sokolskega naraščaja, ki je koncertiral preteklo leto v kavarni „Zvezda“.

— Plamen. Ilustriran list. Izdajatelj in urednik Josip Prunk. Prospekt prve številke obeta toliko, da izgleda iz njega, kakor da hoče biti list revija za politiko, gospodarstvo, upravo, finance itd., ali vsaj to v prvi vrsti in potem še za nekatere druge zadeve. De omnibus et quibusdam aliis. Vsebina prve številke pa pravi, da bo list prinašal bolj lahko čtivo, poleg zabavnih romanov itd. Se poljudno pisane sestavke o nekaterih vprašanjih javnega življenja. Iz prve številke si vendar še ne moremo ustvariti jasne slike o namenu lista. Pozdravljamo naglasenje nevtralnosti. Vsekakor je dana potreba slovenskega ilustriranega lista. Zelim, da se „Plamen“ razvije v časopis, ki bo v sliki in besedi pospeševal poznavanje naše domovine, spominjal na zasedeno ozemlje in prinašal poročila iz sveta, torej zasledoval nek določen namen. „Nevtralnost“ ne sme pomeniti omnibusa.

— Jugoslovenska Njiva začenja nov letnik z zanimivimi članki o političnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih.

Domače vesti.

Ljubljana, 20. januarja.

— Regent Aleksander je sprejel v Beogradu v zasebni avdienci odposlanca Udruženja glumaca, ki stoji pod njegovim protektoratom in ki so ga povabili na veliko igralsko prireditev v korist Udruženja. Regent je deputaciji, v kateri so bili gg. Hristić, Ertl in gospa Arzenovičeva, obljubil, da se udeleži prireditve.

— Francosko odlikovanje dr. Vesnića. Bivši min. predsednik dr. Milenko Vesnić je odlikovan z velikim križem francoske častne legije.

— Imenovanja in premeščenja. Vladni svetnik Fran Lašič je dodeljen v službovanje poverjenstvu za notranje zadeve v Ljubljani. — Strokovni učitelj na državni kmetijski šoli na Grnu Franc Kofol je pomaknjen v 9. činovni razred. Provizorični asistent na državnem kmetijsko-kemijskem zavodu v Ljubljani inž. Bogdan Pahor je imenovan za definitivnega asistenta in pomaknjen v 9. činovni razred. — Višji pisarniški official Michael Wutte, kancelist Ivan Šemrov in sodni sluga Josip Kajžnik in Anton Bezjak, vsi od okrajnega sodišča v Pibberku, so imenovani v enaki službeni lastnosti za okrajno sodišče v Prevaljah.

— Iztopil je iz državne službe inšpektor v finančnem ministru Tosić. Prevzel bo vodstvo podružnice Wiener

Bankverfina, ki se ustanovi v Beogradu.

— Carinski posredovalec za Ljubljano. Generalna direkcija carin objavlja, da je Anton Grom, bivši carinski revizor, postavljen za carinskega posredovalca pri ljubljanski carinarnici.

— Odpuščen iz službe je, kakor poročajo „Službene Novine“, dr. Otokar Ledenik, višji sodni svetnik pri okrožnem sodišču v Biliacu.

— Čez tri leta dobimo ustavo, ako bi se uveljavile zahteve, ki jih postavljajo zastopniki manjšine (med njimi seveda ne manjkajo klerikalci) glede takozvane svobode govora v konstituenti. Če bi šlo po njihoveni bi mogel vsak poslanec k vsakemu členu ustave predložiti govoriti eno do dve uri, event. še več, in to potem, ko je ustavni odbor, v katerem ima itak vsaka skupina, ki šteje vsaj 10 članov, po enega zastopnika, dolge tedne razpravljati vsako podrobnost in se je mogla vsaka misel, vsak predlog uveljaviti. Minister Tričković je včeraj v poslovnem odboru predložil nekoliko računov, ki kažejo, kakšne posledice bi imela taka skoraj neomejena svoboda govorov. Gosp. Tričković je vzel v račun samo Radičevce in komuniste ter je izjavil: V konstituenti je 10 poslaniških skupin. Ako govorita od vsake skupine po 2 poslanca, je 20 govornikov, in ako govori vsakdo po 1½ ure, znaša to 30 ur. Ker pa je 12 poslavljev v ustavi, se zviša število na 240 ur. Radič in komunisti imajo skupno 108 poslancev. V sedanjem ustavnem načrtu je 100 členov. Če jih pomnožimo s 108 in če se sme o vsakem členu govoriti po 1½ ure, znaša to 10.800 ur, t. j. nad tri leta, ako se računa, da trajajo seje po 10 ur dnevno in se ne vstijejo prazniki. Zato smatra tako postopanje za rušitev in ne za graditev države. Ustavo pa je treba sprejeti najkasneje v treh mesecih.

— Pranje zamorca. Kot nelzbrisef madež leži na Slovenski Ljudski Stranki in vseh njenih glasilih njeno postopanje proti Srbom od časa anksijske krize sem, pa do zadnjih dni pred polnom avstrijske monarhije. Zato je skrajno neokusno, ko hočejo sedaj klerikalci zvaliti odgovornost za vse grehe, ki so jih zakrivali vsi klerikalci brez izjeme, na ubogega dr. Šusteršiča, ko vendar vemo, da je bila vse klerikalna stranka od zadnjega kaplana pa do škofa Jegliča prav istih misli in nazorov, kot je bil takrat dr. Šusteršič, ko vidimo, da so štiri petine današnje klerikalne stranke še vedno v svojem srcu prav istega mišljenja. Odprile letnice klerikalnih časopisov od leta 1908 sem, pa boste videli, kako je klerikalna stranka „dokumentirala na najnečist način svoje globoke simpatije za srbski narod in srbsko vojsko!“ Te simpatije poznajo Srbi sami dovolj in so se dostikrat zahvalili za nje, a skrajna predrznost je, da si upajo slovenski klerikalci o tem vprašanju sploh oglasiti svoj javnosti, ko žive med nami še žive priče klerikalnega jugoslovanstva pred in za časa vojne.

— Quod erat demonstrandum. Mari-borska „Straža“ brani na vse pretege delovanje bivšega poverjenika za uk in bogočastje dr. Verstovška in kot zadnji adut svojih dokumentov, dokazov in argumentov prinaša vest, da je tudi general Maister obsojil kritiko o delovanju poverjenika Verstovška. Tako odpade torej vsa nadaljnja debata, ker se general Maister — ki pa, kakor pravi „Straža“, ni klerikalec — ne strinja s kritiko o delovanju šolnika Verstovška. Torej: pika.

— V Ptuj se je ustanovila s posredovanjem okrajnega glavarstva in okrajnega zastopa okrožna gradbeno sekcija, ki jo vodi inž. Vanek. S tem je ustrezno splošni želji prebivalstva.

— Pristojbine v čekovnem prometu. Čekovni urad daje sledeča pojasnila o sedaj veljavnih pristojbinah v čekovnem prometu: Od vsakega čeka se mora plačati kolkovina. Ta znaša od dne 1. januarja 1921 dalje 32 v. Kdor kupi čekovni zvezek, obenem že plača tudi kolkovino. Položnica stane vsaka 12 vinarjev, torej 100 položnic 12 K. Manj ko sto položnic naj se ne naroča.

— Od vsakega pripisa ali odpisa, torej od vsake vknjižbe na čekovnem računu, se plača manipulacijska pristojbina. Ta znaša 20 v in se zaračunava mesečno enkrat, navadno po odpravi 30 računskih izpisov. Poleg tega se pobira v čekovnem prometu provizija in to samo od obremenitve, ako kdo razpolaga s čekoni čez svojo imovino. Vendar tudi tu ne v vseh primerih. Obremenitve v klerikalnem prometu so oproščene provizije. Čeki, ki se odpišujejo od enega čekovnega računa in pripisujejo ob enem drugemu čekovnemu računu, takozvani klerikalni čeki, se lahko glase na vsak znesek. Provizija se navadno računa pri blagajniških

Če bi in pri imenskih čekih, kjer se opravi placilo v gotovini s čekovno nakaznico. Provizija znaša do 10.000 K polovico pro mille, od zneska 10.000 kron pa eno pro mille in se zaračuna največ mesečno enkrat navadno po odpravi 30 računskih izpisov.

Ruski davek. Iz Beograda poročajo: V nekaterih krajih, zlasti na Hrvatskem, so neznani ljudje raznesli govore, da se pobira 10 odstotni poslovni davek za vzdrževanje ruskih beguncev. Ker so te vesti popolnoma izmišljene, je ministrstvo notranjih del ukazalo vsem podrejenim oblastem, da javno pouče narod o poslovnem davku in poskušajo izslediti ljudi, ki trsijo take lažnjive vesti med ljudstvom.

Beograjska poliklinika. Ministrstvo za javne zgradbe je odobrilo kredit za konstrukcijo poslopja poliklinike v Beogradu.

Prepovedan časopis. Ministrstvo notranjih del je v Budimpešti izhajajočemu listu „Domovina“ odvzelo poštne črte, ker objavlja omenjeni časopis tendenciozno in lažnjive vesti o razmerah v Jugoslaviji.

Meteorologi proročujejo zopet normalno vreme. Letošnja zima je doslej po celotni svetovni zimo. Ne samo pri nas, tudi v Franciji in zlasti v Angliji je vladalo večinoma naravnost pomladansko vreme. V Kijevu cvete jasmun, a v Londonu imajo temperaturo, ki s svojo milino prekaša celo toplo podnebje francoske rivijere. Vprašanje je, da-li bo ta izredna toplota še nadalje potrajala, ali pa se bo zima proti koncu maščevala za svoje dosedanje prizanašanje. Meteorologi proročujejo, da dobimo v kratkem še sneg in led in da se bomo še pokorili za dosedanje izredno milino zime. Pravijo, da se vračamo k normalnemu vremenu.

Pomanjkanje dela v Ameriki. Glasom poročila našega konzulata v Čikagi, je nastala za delavstvo v Zedinjenih državah ameriški težka doba, ki utegne izzvati hude boje za obstanek delavskih mas. Do sedaj je naraslo število brezposelnih na približno tri milijone. V Čikagi je okoli 100.000, v Detroitu okoli 80.000, v New Yorku preko 120.000, v Filadelfiji okoli 200 tisoč delavcev, ki so brez dela in žive v največji bedi in pomanjkanju. Bati se je, da zavzame brezposelnost v Ameriki še večji obseg, ker bodo morale tovarne vsled štrajka konzumentov in vsled neugodnih izvoznih razmer (nižja valuta drugih držav) obrate le še bolj skriti.

Iz Celja nam pišejo: Celjski nemškutarji razširjajo s prozornim namenom govorice, da je prejšnji nemški občinski odbor zapustil v blagajni nad poldrugi milijon kron. Z ozirom na to moramo ugotoviti, da je sedanji svet prevzel skoro popolnoma prazno blagajno in še 10 milijonov dolga, kar najbolj dokazuje, kako so gospodarili nemški mestni očetje.

Iz celjskega mestnega gerentskega sveta. Na seji svetstva, ki se je vršila dne 13. t. m., se je obravnavala proračun za leto 1921, ki izkazuje en milijon 300 tisoč kron primanjkljaja in katerega je hotel svet pokriti z uvedbo visokih novih doliad na vino in pivo. V zadnjem trenutku pa je svet prevzel odredbo deželne vlade, ki je dopustnost višine doliad tako znižala, da je moral svet iskati za pokritje velikega primanjkljaja nove vire. Sklenil je uvedbo 25% ne pristojbine za prenočevanje in še nekatere druge doliade, s čimer se bo doseglo ravnotežje med dohodi in izdatki, ne da bi se zvišale doliade na realne davke, vodarino in najemninski vinar. Proračun je od danes naprej 14 dni na vpogled v mestnem uradu.

V celjski javni bolnišnici je te dni izredno veliko število bolnikov, namreč 250. V okolici so se pojavili trije slučajni koz, eden smrten. Posli višjega krajnjega zdravnika dr. Verčona so se tako pomnožili, da mu je bil začasno dodeljen kot pomočnik sekundarji javne bolnice, dr. Rak.

Prodaja mestnih hiš v Celju. Celjski mestni svet je sklenil prodajo nekaterih mestnih hiš, kar nekatere nemškutarje silno razburja. Kaj je njim seveda mar, da dobi občina od vseh hiš komaj 50.000 kron letne najemnine, dočim bi lahko dobila ravno toliko obresti, ako prodaja samo eno četrtino svojih hiš in posesov. Kaj njim tudi mar, da dobi občina od takozvane grofije samo 6000 kron najemnine, za popravila pa mora izdati letno 7000 kron. Časi, ko so prejšnji nemški celjski gospodarji nakupovali hiše samo za to, da niso prišle v posest Slovencev, so že davno minuli, in na to se morajo privaditi tudi celjski Nemci in nemškutarji.

Komanda mesta Celja in celjska puškarska okružna komanda sta se preselili v prostore bivšega okrožnega sodišča v Prešernovi ulici.

Ustanovni občni zbor Oficirskega doma v Celju bo 22. t. m. ob 17. uri.

Iz Dramelj pri Celju se je umaknil v hiralnico v Vojniku znani zagriženi klerikalni političar, župnik Ogrizek. Menda bo sedaj pustil politiko v miru.

Okrajni odbor JDS za Ljubljano vjudno vabi na sestanek ljubljanskih političnih društev in krajevnih organizacij, ki se vrši v petek dne 21. t. m. ob 6. uri zvečer na magistratu. Prosi se točne n polnoštevne udeležbe.

Vsi posestniki barak, vagonov, hlevov, paviljonov itd. v Ljubljani, v Spodnji Šiški, bodisi državnim, deželni ali zasebni, v katerih stanujejo ljudje ali pa posamezne osebe, katere stanovanjska ni mogoče prišteti stanovanjskim hišam, se pozivljajo, da se nemudoma, najkasneje pa tekom treh dni zglase v rešni posvetovalnici na magistratu in naznanijo, kje se ta stanovanjska nahajajo in koliko stanuje v njih ljudi, ker se ti podatki nujno rabijo za ljudsko štetje. Če bi vsled neprilastive teh stanovanjskih ostali dotični stanovanjski nepopolni, se gospodarji policijsko kaznujejo v zmislu člena 39. pravil in navodil za popisovanje prebivalstva.

Klub „Soča“ naznanja svojim članom in prijateljem, da predava v soboto dne 22. t. m. ob pol devetih zvečer v prostorih pri „Zlatorogu“ (Gospodarska ulica) g. inž. M. Kosmača o „modernej tehniki v poljedelstvu“.

Za Borštnik-Verovškov spomenik je daroval g. Miško Vlač, trgovec v Wolfovi ulici v Ljubljani, znesek 400 kron. G. Josip Olup, gostilničar pod Trančo, je daroval v isti namen 40 kron. Posnemajte ju! — Znesek se je odposlal Udrugi združenju gledaliških igralcev.

Čudno zastupljanje. Gospod Oblak na Glincah je zapazil, da so njegove štiri kokoši in puran, vredni 1000 K, od zlobne roke zastupljeni. Zivino-zdravnik je v resnici ugotovil zastupljanje s fosforom. Hudoobna roka je neopazeno potrosila fosfor pred kurmik in v kurmik, kjer je poginilo tekom dneva nad dvajset vrabcev. Kokoši in puran pa so strup preboleli in ostali „živi in zdravi“.

Morilec Eferl prijet. Ko se je v sredo vračal jetniški paznik Anton Korošec s svojo soprogo skozi lajtersperski gozd v Maribor, je skočil nepričakovano pred njega na cesto neznanec. Korošec je neznanca takoj pozval, naj se legitimira, nakar je ta na kratko odgovoril: „Jaz sem Eferl“. Korošec je stopil nato k njemu in ga pričel prijazno nagovarjati, naj se sam javi oblastim, nakar je Eferl, uvidevši, da ni drugega izhoda, po daljšem obotavljanju tudi privolil. Odsel je s Korošcem v mesto in se javil policijski oblasti, ki ga je takoj izročila sodišču.

Požar na Kodeljevem

Na Kodeljevem med nekdanjo prisilno delavnico in novozidanim vojaškim skladiščem stoji nekaj z lepenco kritih vojaških barak in barake „Mladinskega doma“. V eni večjih barak je bilo skladišče inženjerskega odelenja, dalje stanovanje Franca Vučnika z družino, sobice za ordonance in pisarna. Danes okoli 7. ure zvečer je Vučnikova družina začutila pritisk težkega dima. Šli so takoj ven pogledat, kaj je temu vzrok. V sobi kjer so spali ordonanci je vsled preveč zakurjene peči pričela deti lesena stena. Kmalu je bila soba v plamenu. Prebivalci barake so spoznali, da se ogenj ne da udušiti in so takoj pričeli reševati pohištvo in blago. Požar se je tako naglo širil, da je nekaj minut pozneje švignil močan plamen proti večernemu nebu.

Na gradu je začelo biti plat zvona in gasilna društva so bila takoj obveščena o velikem požaru. Takoj so drdrala brizgalne ljubljanskega gasilnega društva pod poveljstvom podnačelnika Kadunca na mesto nevarnosti. Prihiteli so tudi gasilci iz Most pod vodstvom podnačelnika Fr. Briclija. Rešilno akcijo je podpiralo vladajoče brezvetrije. Naporne delu gasilcev se je posrečilo ogenj popolnoma lokalizirati. Zgora je samo ena baraka. Ob devetih je bil ogenj povsem udušen. Koliko znaša materialna škoda, se sedaj še ni moglo ugotoviti, kajti vojski so iz barake odnesli precej materiala. Vučniku je zgorel del pohištva in oprave.

V baraki je bil shranjen tehnični material, pred vsem razno telefonsko blago, telefonske žice in aparati. Na pogorišče je hitela velika množica ljubljanskega občinstva. Dostop je varoval močan vojaški kordon. Dospeli so tudi zastopniki vojaških in civilnih oblasti.

Gospodarstvo

Za naše morskotno ribarstvo. Jugoslovanska ribarska zadruga v Splitu je imela posebno konferenco istotam z dnevnim redom: 1.) Varstvo ribiških interesov pri sklepanju trgovske in gospodarske pogodbe z Italijo, 2.) Sodelovanje zadruga pri izdelavi novega ribarskega zakona v Jugoslaviji. Italija zahteva, kakor znano, uveljavljanje dogovora med bivšo monarhijo in Italijo iz leta 1878. in 1883, ki dajejo italijanskim ribičem pravico loviti vzdolž cele naše obale. S tem bi bilo že itak bedno življenje naših ribičev resno ogroženo. Naša država je suverena in njena dolžnost je, da naše morje zaščiti za naše ribiče. Jadransko morje ima 324 vrst rib; italijanski ribiči so ob naši obali nalovili za časa veljavnosti omenjenih dogovorov 6256 vagonov rib. — Ribolov je za Dalmacijo izredne gospodarske važnosti in nudi poleg vinarstva skoro edini zaslužek.

Važno za mojstke in pomočnike kovinskih obrti. Na prošnjo deželne zveze obrtnih zadrug v Ljubljani priredi poverjenstvo za uk in bogočastje na državni obrtni šoli v Ljubljani v času od dne 1. aprila do dne 30. junija leta 1921 strokovni tečaj za železnarje, ki bo pristopen mojstrom in pomočnikom kovinskih obrti. Pouk bo trajal vsak dan po 6 ur in bo obsegal poleg strokovnih predmetov tudi računstvo, kalkulacijo, spise in knjigovodstvo. Najmanjše število udeležencev naj bo 25, največ 40. Stroške tečaja, to je izdatki za učne honorarje in za najpotrebnejša učila bi prevzela naučna uprava. Za vse druge izdatke, kakor na primer za hrano in stanovanje bodo morali obiskovalci tečaja skrbeti sami. Mojstri in pomočniki kovinskih obrti, ki bi se radi tečaja udeležili, naj priprave svojo udeležbo z natančnim naslovom in bivališčem do dne 15. marca t. l. „Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani“. Udeležence se bo upoštevalo brez oziroma ali je mojster ali pomočnik.

Ustanovitev obrtno-vajarskega doma v Zagrebu. Na seji osrednjega upravnega odbora zveze hrvatskih obrtnikov dne 14. p. m. je bil določen kot obrtniški dan 12. januar. Tega dne se je vršilo zborovanje zagrebske organizacije v zborniških prostorih. Razpravljalo se je v prvi vrsti o ustanovitvi in zgradnji „Segrskog doma“, za katerega je zagrebska mestna občina že omogočila ceneno nabavo zemljišča s tem, da je odstopila od lastnega posestva štiri katastralna jutra v to svrhu. Vajenski dom v Zagrebu bo interenat, v katerem bodo imeli vajenci vsi oskrbo in stanovanje. Poleg dobre šole bodo imeli na razpolago kopalnico, knjižnico, čitalnico in vse drugo, kar služi moralnemu in inteligenčnemu odgoju obrtnega vajenca.

Ponudba sladkorja. Neka zagrebska tvrdka je prejela iz Londona brzajavno ponudbo za 500 vagonov sladkorja Java, in sicer po 300 funtov vagon, postavljeno v kako jadransko luko. To bi značilo kg po 21 K naše vrednosti. Tvrdka sklepa iz te ponudbe, da se pričakuje na Angleškem v kratkem silen padec sladkorja. Odpovedala je ponudbo ministrstvu za prehrano v Beograd.

Revizija carinskih postavk potom posebne komisije v Beogradu. Ekonomsko-finančni ministrski komitet je na svoji seji dne 13. t. m. sklenil, da se sestavi pri ministrstvu za finance posebna komisija v svrhu revizije carinskih postavk in železniških tarifov. Komisiji načeluje generalni direktor carine Kukić, razven tega tvorijo komisijo še po en delegat ministrstva trgovine in industrije, ministrstva za šume in rube in ministrstva saobračaja. Opozarjamo vse merodajne kroge (trgovske in obrtne zbornice, zvezo industrijev, kmetijsko družbo in vse ostale produktivne kroge, ki so zainteresirani na omenjeni reviziji), da čim prej zberejo ves potreben material in ga v motiviranih predlogih pošljejo kar najhitreje General. direktorju carine za komisijo radi revizije carinskih stavov in železniških tarifov. V postev bodo prišle izvozne tarife postavke, pa tudi uvozne, na kar posebej opozarjamo naše industrijske kroge. Ob tej priliki zahtevamo od predsednika komisije Kukića, da se ne omeji samo na mrtve črke raznih spomenik, marveč naj se jama te komisije pritegne in zastopnike vseh naših industrijskih, obrtniških, kmetijskih in konsumnih organizacij, ki mu bodo iz svoje prakse mogli dokazati velike pogoške dosedanje carinske in trgovinske politike, ter komisiji podali marsikak dober nasvet za izboljšanje dosedanje vsled svoje neustojovitosti in nedoslednosti za naš ekonomski razvoj tako škodljive gospodarske politike. Vsem našim ekonomskim organizacijam svetujemo, da se takoj obrnejo na finančni ministar za zahtevo, da se pritegnejo k reviziji tudi zastopniki vseh naših industrijskih, obrtniških, kmetijskih in konsumnih organizacij. Zlasti važna se

nam zdi ta revizija z ozirom na predstojajočo gospodarsko in trgovsko konferenco, ker moramo zasledovati enotno, gospodarski razvoj pospešujočo carinsko politiko.

Zaščitna carina na obuvalo. Kakor se poroča iz Beograda, namerava uvesti novi trgovinski minister zaščitno carino na luksuzna obuvala, in sicer 200 dinarjev na par. „Jugosl. Lloyd“ jako ostro nastopa proti temu, češ obuvalna industrija v naši državi še ni tako razvita, da bi bila potrebna tako visoka carina, ki presega celo ceno obuval v naši državi. — Seveda je treba natančno določiti, kaj je smatrati za luksuz-čevlje.

Fuzije bank. Subotška štediona in Kredita zadruga v Subotici sta sklenili, da se fuzionirata s Hrvatsko eskomptno banko v Zagrebu. Štediona bo fungirala od sedaj naprej kot podružnica Eskomptne banke v Subotici. Za vodjo je bil imenovan Konrad Rudolf.

Strešna lepenska. Zagrebska trgovinska in obrtniška zbornica opozarja interesne, naj bodo pri nakupu uvožene strešne lepence skrajno previdni, ker prihaja na trg silno slab material, večinoma surogat. Blago je navidezno ceno, a za 2—3 mesece je že neporabljivo, dočim pravo blago služi svojemu namenu 4—5 let.

Proti špekulaciji. Ministrstvo saobračaja je razveljavilo dovoljenje o reekspediciji blaga v Bosenskem Brodu, ker so razni trgovci in špekulanti nakupili velike množine raznega blaga v svrhu špekulacije.

Angleški sadni trust. Skupina angleških veletrgovcev s sadjem in zelenjem se je združila v akcijsko družbo s kapitalom 1.255.000 liber šterlingov (1 libra = 547 jugoslovanskih kron), ki ima namen, obvladati celo svetovno trgovino s sadjem in zelenjavo. V vseh deželah, ki pridejo v tem oziru v poštev, bo družba postavila agente, in njeni komisijonarji bodo posredovali pri nakup omenjenih produktov in prodajo izdelkov sadne industrije. — Letošnja gospodarska poročila iz naših dežel, zlasti iz Štajerske so omenjala, da so se za naše sadje zanimali tudi Angleži — zato grozi tudi naši državi ta gospodarski napad angleškega velekapitala. To dejstvo svarilno pozivljajo naše knete in tudi zadrugi organizacije, da ne zapadejo v izkoriščanje tujim agentom.

Posest ministra Beneša v Rimu in tržaška luka. O svojem bodočem posetu v Rimu, ki mu v Pragi pripisujejo veliko važnost in ki bo imel namen dovesti soglasje v trgovinski politiki med Italijo in Českoslovaško, je izjavil češki zunanji minister dr. Beneš sotrudniku „Il Piccola“ sledeče: Trgovinski ugovor, ki sledi rapalski pogodbi, bo dvignil italijansko konkurenco na Balkanu, kjer konkurira tudi Českoslovaška, veliko premočna in z druge strani Jugoslavija ne more prenašati italij. izvozne trgovine v Českosl. republ. Českoslov. bo mogla izvažati v Italijo v prvi vrsti dragulje, mobilije, steklo in nekatere vrste konfekcijskega blaga, uvažala pa sadje, olje, svilo, bombaž itd. Zaradi tega ne zadostuje samo stabilizirati ali urediti zamenjo blaga, pereče vprašanje, ki ga je treba rešiti, je vprašanje tržaške luke. Českoslovaška republika upa razviti v bližnji bodočnosti v tržaški luki svojo trgovino. Českoslovaki polagajo ravno tako veliko važnost na tržaško kakor na hamburško luko. Vlada zida na to luko narodno-gospodarske koristi, javno mnenje, pa obenem ne pozablja simpatij, ki so jih pokazali Tržačani napram Českoslovaškim legionarjem.

Českoslovaške prehranjevalne težave. V republiki se je razvel oster boj proti vladni nameri, podražiti mlinske izdelke in znižati dnevno množino kruha. Minister trgovine, dr. Hotowetz, se je vrnil iz Anglije, kjer je sklenil kupno pogodbo za dobavo 30.000 ton moke. Kupna cena je kreditirana na tri mesece. V garancijo mora vlada založiti v angleških skladiščih sladkor. Moka je deloma ameriškega, deloma kitajskega izvora. Kitajska moka je produkt iz riževih odpadkov in je znatno pomešana s sanitrom. Nekateri listi trdijo, da je ta moka za kuho sploh neporabna. V kritje teh izdatkov namerava finančni minister dr. Engliš uvesti nove davke. Ker so nekateri poslanci povdarjali, da je za nemške okraje, zaradi zlorabe uradne moči nekega nemškega uradnika, predpisano skoro za 40 % manjši kontingent, kakor pa so ti kraji lansko leto dejansko odvedli, zato se izvede revizija kontingentov. V splošnem se močnejše množe glasovi proti vezanemu gospodarstvu, proti različnim centralam in se zahteva prosto trgovino. Agrarni listi vidijo ravno v državnem žitnem zavodu in v vladnem diktiranju cen poljedelskim produktom vzrok, da je produkcija znatno padla. V čeških deželah je bilo v letu 1919. nasproti letu 1918. za 2.098 ha manj usajenega krompirja. S oščenico je bilo v letih

1906 do 1915 posejanih 350.103 ha, v letu 1919. 339.928 ha, z ržjo v letih 1906 do 1915 825.516 ha, leta 1919. 736.597 ha. V celoti je bilo leta 1919. proti letu 1914. 463.947 ha več neobdelanih. Pred vojno je žetev pšenice in rži znašala 19 milijonov centov, v letu 1919. pa samo 12 milijonov.

Borza 20. januarja
Zagreb, devize: Berlin 238 do 245, Milan 520 do 522, London 550 do 555, Newyork 147,50 do 148,50, Pariz 930 do 938, Praga 188 do 190, Švica 2325 do 2375, Dunaj 20 do 20,25. Valute: dolar 146 do 147, avstrijske krome 20 do 22, rublji 65 do 68, češke krome 168, franki 880 do 910, napoleondori 483 do 485, leji 190 do 206, lire 510 do 515.

Beograd. Borza zaprta.

Dunaj, devize: Zagreb 501 do 505, Berlin 1273 do 1279, Budimpešta 131 do 133, Bukarešta 970 do 980, London 2915 do 2935, Milan 2700 do 2720, Newyork 774 do 778, Pariz 4955 do 4995, Praga 971 do 977, Sofija 915 do 925, Varšava 7950 do 8150, Zürich 12.075 do 12.125. Valute: dolarji 767 do 771, francoski franki 4940 do 4980, švicarski fr. 12.050 do 12.100, jugoslovanske note 1983 do 2203, Českoslovaške krome 973 do 978, ogrske krome 132,50, leji 977 do 977,50, levi 900 do 910, lire 2690 do 2710, marke 1241 do 1247, poljske marke 8675 do 8875, funti 2900 do 2920, rublji 332 do 338.

Avstr. krona renta 98,50
„majska renta 97,50
Ogrska krona 75,25
V. avstrijsko vojno pos. 3850—
Turške srečke 1530—
Kreditni zavod za trg. in ind. 1235—
Anglobanka 1234—
Bankverein 1260—
Länderbank 5800—
Avstro-Ogrska banka 1488—
Bosanska zemaljska banka 8798—
Zivnotenska banka 5295—
Državne železnice 2870—
Lombarde 5950—
Alpine-Montan 14750—
Praska železna industr. 7540—
Leykam, papirnica 213 do 215,
Berlin 123,75 do 125,25, Bukarešta 100,25 do 101,75, Zürich 1228,70 do 1231,50, Milan 273 do 275, Pariz 427 do 429, London 299,50 do 301,50, Newyork 80 do 81, Sofija 95,50 do 96, Dunaj 9,65 do 10,65, Varšava 8,25 do 9,25, Budimpešta 13,25 do 14,25. Valute: jugoslovanske note 204 do 206, marke 123,75 do 125,25, rumunjske note 100,25 do 101,75, bolgarske note 21,25 do 22,25, švicarski franki 1223,50 do 1226,50, lire 270 do 272, francoski franki 494 do 496, funti 297,50 do 299,50, dolarji 79 do 80, avstrijske žigosane krome 9,65 do 10,65, poljske marke 7,25 do 8,25.

Berlin, devize: Italija 219,75, London 231,75 do 232, Newyork 61,18 do 61,32, Pariz 397 do 397,90, Švica 959 do 961, Dunaj 12,73 do 12,75, Praga 80,25 do 81,45, Budimpešta 12,23 do 12,27. Valute: dolarji 62,51, funti 233, francoski franki 400,50, lire 225,80 do 226, švicarski fr. 9,75 do 9,76.

Zürich, devize: Berlin 10,55, Newyork 639, London 24,12, Milan 22,75, Pariz 41,60, Praga 8,40, Budimpešta 1,10, Zagreb 4.—, Bukarešta 8,25, Varšava 0,65, Dunaj 1,25, žigosane 0,90.

Vremensko poročilo.
Ljubljana 304 m nad morjem

Dan
Čas opazovanja
Stanje barometra
Temperatura na C
Vetrovi
Nabo
Vrednosti v
Srednja včerajšnja temperatura 4,9, normalna -2,9
Vremenska napoved: mrlo lepo vreme
Solinca vzhaja ob 7:38, zahaja ob 16:47

Lastnik in izdajatelj
Konzorcij „Jutra“
Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Iz umetniškega sveta.

Zidanje vseučilišča v Beogradu. Zagrebški „Obzor“ izraža opravičeno bojazn, da se bo zgradba za beograjsko univerzo, za katero je na razpolago 20 milijonov dinarjev in še vrhu tega 100 tisoč dolarjev od Carnegievega zavoda, oddala brez konkurence. Upamo, da se to ne bo zgodilo. Jugoslovanskih arhitektov-umetnikov je dovolj, ki bi častno izvršili to nalogo. Vsaka velika državna zgradba je delo, pri katerem mora vlada vpoštovati domače sile. Ni treba, da je udruženje jugoslovanskih umetnikov in arhitektov že formalno gotovo. Vlada ve dobro, da smo v tej točki vsi edini. Torej naj se na to tudi ozira.

Razstava Ilije Petkovića. Dne 16. t. m. se je otvorila v beograjskem oficirskem domu razstava slik Ilije Petkovića, ki bo trajala do dne 1. februarja. Petković je po poklicu artiljerijski polkovnik in njegove slike predstavljajo celo panoramo solunske fronte. Razstava je bolj historičnega nego umetniškega pomena.

Umetniška noč. Za to plesno prireditev ljubljanskih igralskih umetnikov vlada živahno zanimanje. Za izdelanje dekoracij je prirediteljski odbor pridobil večje število ljubljanskih umetnikov. Prirediteljev utegne postati za Ljubljano asociacija prve vrste.

Razstava v Zenevi. Kakor smo že poročali, so se hrvatski umetniki udeležili te razstave. Po seznamu umetnikov je razvidno, da je zastopana samo ekspresionistična struja, katere glavni zastopniki so Uzela, Sulentić in Becić (slednji član Sarajevskega umetniškega društva). V Zenevi izhajajoči „Arts et Lettres“ hvali jugoslovanski oddelek ter imenuje Jugoslovane nordijsko raso v mediteranski klimi, ki je sposobna ustvarjati z močno roko brez — seveda — kvamnih tradicij. Ekspresionisti se res ne naslanjajo na tradicijo — to strašilo naših najmodernejših —; pa če pomislimo da se je njihov novi stil rodil v Italiji in na Francoskem in da je preko Monakova in Dunaja prišel končno tudi v Zagreb, potem se ne moremo prav veseliti samostojnosti zagrebških razstavljenec.

Razne vesti.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah Državne posredovalnice za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo od 26. do 31. decembra 1920 dela 147 moških in 56 ženskih delavskih moči. Delodajalci pa so iskali 98 moških in 58 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je vršilo 66. Promet od 1. januarja do 31. decembra 1920. izkazuje 28.434 strank, in sicer 12.737 delodajalcev in 15.697 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 7815.

Nov avstrijski zakon proti navajalcem cen. Avstrijsko vlada je narodnemu svetu predložila načrt zakona „o kazni za navajanje cen, za tihotapstvo in druga izkoriščevalska, ljudsko prehrano ogrožajoča dejanja“. Načrt določa med drugim, da zakrivi prestop, kdor namenoma zahteva prebitno ceno za živiliške potrebščine ali za kako neobhodno potrebno opravilo, ter se kaznuje z zaporo od enega do šestih mesecev. Razen zaporne kazni se mu lahko naloži tudi denarna globa do 500.000 kron. Tako dejanje pa je smatrati za pregrešek in se kaznuje z zaporo od dveh mesecev do dveh let, če je bil krivec zaradi izkoriščevanja že kaznovan ali pa, če znaša nepravilni dobiček nad 2000 kron. Razen zapora se krivec lahko obsodi tudi na denarno globo do 5.000.000 kron. Kot zločin pa je smatrati dejanje, ter se kaznuje s težko ječo od enega leta do petih let, če je bil krivec že dvakrat obsojen zaradi izkoriščanja ali pa, če obrtoma izkorišča budo prebivalstva; s težko ječo do desetih let pa se kaznuje, če dejanje težko ogroža javne interese. Razen ječe se krivca lahko kaznuje z denarno globo do 10 milijonov kron. Težke kazni so določene tudi za osebe, ki kvarijo živila v svrhu, da dvigajo ceno, pa tudi za one, ki v isto svrhu zadržujejo prodajo potrebnih živil ali pa razširjajo neresnične vesti, ki vplivajo na porast živiliških cen. Tihotapstvo se kaznuje z zaporo od šestih mesecev ali z denarno globo do 100.000 kron ali pa tudi z obojno kaznijo; ako se tihotapstvo izvršuje obrtoma, se lahko izreče zaporna kazen do dveh let, oziroma globo do pet milijonov kron. Ako se ta delikt ponovi, pa z ječo do petih let, oziroma globo do 10 milijonov kron.

FRANK HELLER

Prigode gospoda Cane

Roman.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

Končno se najbrže čudite, kako da se mi je moje najnovejše podjetje tako dobro posrečilo, in kako da ni policija rekla besedice k moji počitniški agenturi? Prosim, da Vas opozorim na staro geslo, da moraš delati vse popolnoma javno in čez dan, pa se ti ni treba bati policije.

Nadejam se, da se kmalu vidimo, ter Vas najlepše pozdravljam
Vaš udani

profesor Pelotard.

PS. Prosim Vas, da sporočite gospodu Cane, da pravi gentleman ne nosi takšnih spodnjih hlač, kakršnih pa on posluhuje. Naj mi ne zameri, da sem mu pustil v predalu par svojih lastnih spodnjic. Po tem vzorcu se naj ravna prihodnjič, kadar bo kupoval perilo.

Tudi sem si dovolil, da sem zamenjal Vašo steklenico Ainslies whiskyja s steklenico Jamesona. Poskusite ga, če je tudi tako dober, in mi povejte o priliki svoje mnenje o razliki med obema vrstama.

Cane in Kenyon sta renčala med čitanjem tega pisma dvoglasno in desetkratno tuljenje jeze in ogorčenosti je spremljalo konec pisma. Po večminutnem preklinjanju sta šele prišla do sapa. Na to je vprašal Cane: »Kako je neki vedel, da prideva daries?«

»Kako pa veš, da je vedel, idiot!« mu je odvrnil Kenyon, ki ga je navdajalo mrzlo ogorčenje proti profesorju in vsemu svetu. »Pismo je lahko od daries, morda pa leži že deset dni na mizi. Pridi, falota moramo dobiti živega ali mrtvega.«

Odhitela sta, zopet sta najela vozniaka in deset minut pozneje sta izstopila v Gothenburg Roadu šte. 48, pred starim profesorjevim stanovanjem, ki je bilo Kenyonu znano. Toda ko je zagledal hišo, se mu je že zazdelo, da ne bo sreče. Očividno

je bila prazna. Okna so gledala temno kakor pred profesorjevo dobo, trava v vrtu je poganjala bujno in brez nege, s ceste je pa oznanjala velikanska tabla, da se to poslopje daje v najem.

Kenyon je skočil z voza in v sednji boarding house, kjer je vprašal gospodinjjo, ali je kaj znano o Pelotardu. »Profesor Pelotard?« je gospodinja vprašala zasmehljivo. »Komu je pa kedaj bilo kaj znano o njem?«

»Kedaj se je odselil?« je vprašal Kenyon.

»Pričetkom junija,« je odgovorila. »Pa čemu vprašujete?«

»Storil je nekaj. Jaz sem detektiv. Kdo mu je oskrbel selitev? Če mi to poveste, Vas nagradim.«

»Tega res ne vem, gospod. Nikdo mu ni oskrbel selitve. Prišel je z lastnimi ljudmi in lastnimi tovornimi avtomobili.«

»Tako, tako,« je odvrnil Kenyon razmišljeno. »To bi si bil mogel misliti. Hvala za Vaša pojasnila. Če še izveste kedaj, pišite mi. Evo moj naslov.«

In zopet je odhitel v voz.

»Southampton Road 138!« je zaklical vozniku, in med vožnjo je pripovedoval Cane-u o dobičkih svojega poizvedovanja. »Vedel sem, vedel sem,« je mrmral, »ta nam uide. Mi dva bi bila vendar morala brzojaviti na policijo že iz Nemčije. Uide nama.«

»Uide!« je renčal Cane. Bil je ves blede jeze. »To mi praviš ti, — ko si vendar ujel ponarejalce denarja! Sedaj se pa bojiš pred takšnim goljufivim profesorjem...«

Kenyon je molčal. Nemezis, Nemezis, si je mislil. Dičil sem se pavovim perjem. To se sedaj maščuje.

»Falot je samo neizmerno predrzen, to je vse,« je zatrjeval Cane ob njegovi strani.

Hvala bogu, trgovina, ki jo je imel profesor v Southampton Roadu, še obstoji. Kenyon je skočil z voza in v trgovino ter je naenkrat stal pred

bradati Škotom, ki ga je vprašal, kaj želi. Vprašanje ni bilo posebno prijazno.

»Ali veste za addresso gospoda Lavertissa?« je vprašal Kenyon naravnost. Kakor se spominjamo, je vodil profesor trgovino pod Lavertissovimi imenom.

»Naslov Lavertissov? Hm, sam bi ga rad imel,« je odgovoril Škot čemerno.

»Tako? kaj pa imate proti njemu?«

»Kaj imam proti Lavertissu? O, nič posebnega. Falot me je ogoljufal, če hočete vedeti. Druzege nič.«

»Da, da, to si mislim.«

Pokazal mi je knjige,« je nadaljeval sivobrati Škot, »iz katerih je bilo razvidno, da zasluži po pettisoč funtov letno. Banka je potrdila to navodbo. Kupil sem trgovino in vso zalogo, mislim sem, da zelo poceni. Za desetisoč funtov! Sedaj zaslužim jedva pet funtov na teden. Njegov naslov, — rad bi ga imel, samo mislim, da bi ga on potem zelo hitro zopet spremenil.«

Kenyon se je moral nasmehniti.

»Ta reč z zaslužkom, mislim, — veste, tu ste pa sami krivi. Vi pač ne uporabljate njegovih trgovskih metod. To je razlika.«

Poslovil se je in skočil v voz, Škot pa je še odposlal kletvico za njim. Na to je ustavil voznika na oglu Holborna, pred poslopjem London County and Westminsterbank. Tam je vprašal uradnika: »Prosim, ali mi morete dati naslov svojega komitenta gospoda Lavertissa?«

»Lavertissa? Dvignil je svoj račun pri nas že v maju in je odšel v Pariz. Poslali smo njegovo gotovino za njim na Credit Lyonnais. Toda slučajno smo iskali poznej enkrat njegov naslov na željo njegovega naslednika, ki je kupil njegovo trgovino (Kenyon se je nasmehljaj), in pokazalo se je, da je Lavertisse tudi pri banki v Parizu dvignil svojo gotovino in odšel, ne da bi dal svoj novi naslov.«

(Dalje prihodnjič.)

Riž, sveče, vino, prazne sode nudi najceneje Fr. Sirc, Kranj. 231 30-3

Išče se trgovski lokal ali skladišče

v prometnem delu Ljubljane. Pojasnilo dá Amonč in inform. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Spedicija „Balkan“ potrebuje izvežbano

korespondentinja.

Predpogoj: daljša praksa ter popolno znanje slovenske in nemške stenografske in stroje-pisja. Prednost imajo one z znanjem srbo-hrvaščine in kakega drugega jezika. Plača po dogovoru. Nastop takoj.

Na debelo! 565 11 Na drobno!

Trgovina z železnino
Breznik & Fritsch
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1

priloga svojo izredno bogato zalogo različnega železnega — blaga po nizkih cenah! —

Točna in solidna postrežba!

Amerikansko strojno olje

Olje, lahko, za vretena;
olje za transmisije;
olje, strojno za poljedelske stroje;
olje, strojno za teške stroje;
olje za avtomobile, lahko;
olje — izredno težko;
olje za cilindre;
olje proti prahu. 57 104—44

Glavna zaloga:
Medić, Rakovec & Zankl, d. z o. z.
prej A. Zankl novi sinovi.

Priporočamo domače tvrdke: Mali trgovski in obrtni oglasnik. Izhaja poljubno. Vsaka objava 4 K.

Puščarji:
Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.
Skladišča:
Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]
Spedicija:
Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Trgovine:
Derenda Fran, konfekcija, manufak-tura na debelo, najnižje cene, Emon-ska cesta 8.
Rogelj Marija, manufaktura, Sv. Petra cesta 38.

Izredno ugodna prilika
se nudi velikim eksportnim tvrdkam in inozemskim konsorcijem
za nakup naše skupne zaloge v Trstu
sestoječa iz: 239 2—1
3—4 vagonov postekljene posode (emajlirane)
1 vagona lončkov za mazila
1 vagona medicinskih steklenic
1 vagona steklenic za ustno vodo
in 3 vagonov porcelanaste posode.
Povprečna cena cele zaloge Jugoslov. K 1.900.000.—. Po želji kupca se akceptira tudi avstrijska ali češkoslovaška valuta ter se odda tudi na upanje proti bančnemu zavarovanju.
Ponudbe na ravnatelja Ignacija Skoda na naslov: **Jadranska banka, Ljubljana.** Osební pogovori od 20. do 24. januarja od 9. do 10. in od 14. do 17. ure v hotelu „Union“.

Naročajte
Ljubljanski Zvon
letnik 1921.
Ljubljanski Zvon je najstarejši in najboljši slovenski leposlovni mesečnik. Novi letnik bo prinašal celo vrsto povesti in člankov, ki bodo zanimali vsakogar. Izide v popolnoma novi opremi.
Celoletna naročnina znaša 180 K, polletna 90 K, četrtletna 45 K. Izhaja vsak mesec.
Upravništvo Ljubljanskega Zvona
Ljubljana, Sodna ulica 6.

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutru“!

Vestne raznašalce, oziroma raznašalke

za novo ustanovljene okraje sprejme takoj
uprava „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Naročajte in širite sledeče
leposlovne knjige:
Anatole France-Debeljak: Pingvinski otok. Roman. Cena broš. 42 K, po pošti pripor. 2 K 40 v več.
Dostojevskij-Levstik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 36 K, vez. 46 K, po pošti pripor. 4 K 60 v več.
Goncourt-Pastuškin: Dekle Eliza. Roman. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.
Cervantes-Sorli: Tri novele. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.
Shakespeare-Zupančič: Sen kresne noči. Broš. 22 K, vez. 28 K, po pošti 1 K 80 v več.
Ante Debeljak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti 1 K 80 v več.
Stritarjeva antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, po pošti 2 K 60 v več.
Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvez. broš. 20 K, po pošti 3 K več, II. zvez. broš. 22 K, po pošti 2 K 60 v več.
Knjige se naročajo pri založništvu:
Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Sodna ulica 6. 66 23

„JADRAN“
d. z o. z. 21 104—44
Liubljana, Dunajska cesta št. 9
Ima v skladišču in oddaja po najnižjih cenah:
Pšenično moko prvovrstno banaško, koruzo, oves, pšenične otrobo, pšenično moko za krmo, proseno kašo, ješprenj, sladkor beli suhi kristal, češki v kockah, kavo, olje najfinjše namizno, riž, južno sadje vseh vrst, čaj Ceylon, dišave vseh vrst, slive bosanske zračno sušene, čebulo makovsko, orehe bosanske, petrolej salonski, belo čiščen, bencin v zabojih, sveče, sol morsko in nemško belo, testenine vseh vrst, kolinsko kavo in praženo ječmenovo kavo, kolomaz jamčeno oljnat izdelek v zabojčkih in škatlicah vseh velikosti, mlo pralno, kristalno sodo, portland cement, čevlje moške, deške in ženske, trpežno ročno delo v vseh številkah, ter različno drugo blago. Oddaja se le v večjih množinah. Točna postrežba.